

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 63592/19
SALONA GRADITELJ D. D.
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 3. listopada 2023. u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,
Lorraine Schembri Orland,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 63592/19) protiv Republike Hrvatske koji je društvo SALONA GRADITELJ d. d., dioničko društvo sa sjedištem u Solinu koje je osnovano u skladu s hrvatskim pravom („društvo podnositelj zahtjeva”) i koje je zastupao g. V. Mladineo, odvjetnik iz Splita, podnijelo Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 29. studenoga 2019.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovorima o pravu na obrazloženu presudu i o pravu vlasništva, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten,

očitovanja stranaka,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na parnični postupak koji je protiv društva podnositelja zahtjeva pokrenuo odvjetnik zbog neplaćanja odvjetničke nagrade za zastupanje u drugom parničnom postupku.

2. Pred prvostupanjskim sudom društvo podnositelj zahtjeva tvrdilo je da nije obvezno podmiriti račun odvjetnika jer su mu nedostaci u zastupanju po tom odvjetniku uzrokovali štetu i nepotrebne troškove, a pitanje zastupanja na ročištu od 19. travnja 2004. bilo je jedan od brojnih primjera odvjetnikova

neodgovarajućeg obavljanja posla. Konkretno, na tom ročištu odvjetnika je zamijenila odvjetnička vježbenica bez položenog pravosudnog ispita, a prema domaćem zakonu mogao ga je zamijeniti samo odvjetnički vježbenik s položenim pravosudnim ispitom.

3. Dana 23. prosinca 2016. Općinski sud u Splitu utvrdio je: (i) da je dotični odvjetnik imao valjanu punomoć za zastupanje društva podnositelja zahtjeva u parničnom postupku o kojem je riječ; (ii) da su pravne radnje navedene na računu zaista obavljene; (iii) da je nagrada za te radnje izračunana u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, i (iv) da društvo podnositelj zahtjeva nije podmirilo taj račun. Utvrdivši i da društvo podnositelj nikada od odvjetnika nije tražilo naknadu za navodnu štetu uzrokovanu njegovim zastupanjem u spornom parničnom postupku niti je dostavilo bilo kakve dokaze da je zaista pretrpjelo bilo kakvu štetu po toj osnovi, Općinski sud u Splitu naložio je društvu podnositelju da plati sporni iznos, uključujući nagradu za ročište održano 19. travnja 2004.

4. Društvo podnositelj zahtjeva podnijelo je žalbu tvrdeći, *inter alia*, da Općinski sud u Splitu nije odgovorio na njegovu tvrdnju da odvjetnik nema pravo na nagradu za ročište od 19. travnja 2004. jer ga je na tom ročištu, u suprotnosti s mjerodavnim zakonom, zamijenila nekvalificirana odvjetnička vježbenica.

5. Dana 6. srpnja 2017. Županijski sud u Splitu djelomično je preinačio prvostupanjsku presudu utvrdivši da nagrada za određene radnje nije bila pravilno izračunana. Odbio je žalbu društva podnositelja u preostalom dijelu. Presudio je da je Općinski sud u Splitu naveo valjano obrazloženje za utvrđene činjenice i doneseni pravni zaključak, te da ih tvrdnje iznesene u žalbi nisu dovele u pitanje. Nije izričito odgovorio na tvrdnju društva podnositelja o pravu odvjetnika na nagradu za ročište od 19. travnja 2004.

6. Društvo podnositelj zahtjeva izjavilo je reviziju tvrdeći da niži sudovi uopće nisu odgovorili na njegove tvrdnje o nagradi za ročište od 19. travnja 2004.

7. Dana 28. studenoga 2017. Vrhovni sud odbio je reviziju društva podnositelja navodeći da je drugostupanjski sud ispitaio sve relevantne tvrdnje iznesene u žalbi i da su presude nižih sudova dostatno obrazložene u pogledu relevantnih činjenica.

8. Društvo podnositelj zahtjeva podnijelo je ustavnu tužbu ustvrdivši da, unatoč njegovim ponovljenim tvrdnjama u tom pogledu, domaći sudovi nisu utvrdili da je na ročištu održanom 19. travnja 2004. društvo podnositelja zastupala odvjetnička vježbenica bez odgovarajućih kvalifikacija i da nadalje nisu presudili o tome utječe li ta činjenica na pravo odvjetnika na nagradu za to ročište.

9. Dana 29. svibnja 2019. Ustavni sud proglasio je ustavnu tužbu društva podnositelja zahtjeva nedopuštenom kao očigledno neosnovanu. Punomoćnik društva podnositelja to je rješenje primio 7. lipnja 2019.

10. Društvo podnositelj zahtjeva pred Sudom prigovorilo je, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, da mu je povrijeđeno pravo na obrazloženu odluku jer nijedan domaći sud nije odgovorio na njegovu tvrdnju da odvjetniku nije trebalo dosuditi troškove za ročište održano 19. travnja 2004. S tim u vezi društvo podnositelj prigovorilo je i da je odluka kojom mu je naloženo platiti troškove za dotično ročište dovela do povrede njegovih prava zajamčenih člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

OCJENA SUDA

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

11. Sud upućuje na načela iz svoje sudske prakse o pravu na obrazloženu odluku, koja su sažeta, *inter alia*, u predmetu *Zayidov protiv Azerbajdžana* (br. 2), br. 5386/10, stavak 91., 24. ožujka 2022.

12. U ovom predmetu Sud primjećuje da je tvrdnja društva podnositelja zahtjeva pred prvostupanjskim sudom bila da ono nije obvezno podmiriti račun odvjetnika jer su mu nedostaci u zastupanju po tom odvjetniku uzrokovali štetu i nepotrebne troškove, a pitanje zastupanja na ročištu od 19. travnja 2004. bilo je jedan od brojnih primjera odvjetnikova neodgovarajućeg obavljanja posla (vidi stavak 2 ove odluke).

13. Prvostupanjski sud utvrdio je da društvo podnositelj nikada od odvjetnika nije tražilo naknadu za navodnu štetu uzrokovanu njegovim zastupanjem u parničnom postupku niti je dostavilo bilo kakve dokaze da je zaista pretrpjelo bilo kakvu štetu po toj osnovi. Smatrao je odlučujućim to što je dotični odvjetnik imao valjanu punomoć za zastupanje društva podnositelja zahtjeva u tom postupku, to što su pravne radnje navedene na nepodmirenom računu zaista obavljene i to što su naknade za te radnje izračunane u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (vidi stavak 3. ove odluke). S tim u vezi Sud primjećuje na temelju dostupnih dokumenata da je radnje koje je poduzela odvjetnička vježbenica na ročištu od 19. travnja 2004. sud koji je vodio postupak prihvatio kao valjane.

14. Vlada se pozvala na dvije presude Županijskog suda u Varaždinu (br. Gž-703/03 od 29. svibnja 2003. i Gž-13/13 od 31. listopada 2013.), prema kojima odvjetnik ima pravo na nagradu za ročište čak i ako ga ja zamijenio nekvalificirani vježbenik kada u tom smislu tijekom rasprave nije istaknut prigovor i kada su takvo zastupanje i poduzete radnje sud i stranke prihvatili kao procesno-pravno valjane. Društvo podnositelj zahtjeva, pozvalo se, u relevantnom dijelu, na presudu Županijskog suda u Zagrebu br. Gž-3318/2017 od 10. prosinca 2019., u kojoj se ukazuje na drukčiji pristup.

15. Sud primjećuje da na temelju članka 95. stavka 3. hrvatskog Zakona o parničnom postupku odvjetnički vježbenik bez položenoga pravosudnog ispita može zamjenjivati odvjetnika kod kojeg je zaposlen samo pred sudom prvoga stupnja i samo ako vrijednost predmeta spora nije veća od 50.000,00

kuna¹. Sud primjećuje da je u ovom predmetu vrijednost predmeta spora iznosila nekoliko milijuna hrvatskih kuna, što znači da dotična vježbenica, bez položenoga pravosudnog ispita, nije smjela zamijeniti odvjetnika (protustranku društva podnositelja zahtjeva) na ročištu od 19. travnja 2004.

16. Međutim, zadaća Suda nije ispitati je li prema domaćem pravu suprotstavljena stranka društva podnositelja imala pravo na nagradu za ročište na kojem ju je zamijenila nekvalificirana vježbenica jer je na nacionalnim sudovima da odluče o pitanjima te prirode (vidi *Hiro Balani protiv Španjolske*, 9. prosinca 1994., stavak 28., Serija A br. 303-B).

17. Uzimajući u obzir način na koji je društvo podnositelj zahtjeva formuliralo svoje tvrdnje pred prvostupajskim sudom, i to tvrdeći da je pitanje zastupanja na ročištu od 19. travnja 2004. bilo samo jedan od brojnih primjera odvjetnikova neodgovarajućeg obavljanja posla (vidi stavak 2. ove odluke), dok su domaći sudovi utvrdili da je društvo podnositelj zahtjeva bilo valjano zastupano za sve pravne radnje koje su mu naplaćene na računu i da nije dostavilo dokaze o bilo kakvoj šteti koju je uzrokovao odvjetnik, Sud je spreman prihvatiti da su prvostupajski sud, a naknadno i viši sudovi, naveli dostatno obrazloženje za nalog društvu podnositelju da podmiri neplaćeni račun u tim okolnostima (vidi stavke 3, 5 i 7 ove odluke).

18. U skladu s tim, smatra da postupak, u cjelini, nije bio nepošten zbog činjenice da domaći sudovi nisu izričito odgovorili na tvrdnju društva podnositelja zahtjeva o zastupanju na ročištu od 19. travnja 2004.

19. Iz toga slijedi da je ovaj prigovor očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

II. DRUGI PRIGOVOR

20. Društvo podnositelj zahtjeva prigovorilo je i na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju da su odluke domaćih sudova kojima mu je naloženo platiti nagradu za ročište od 19. travnja 2004. dovele do povrede njegovih prava na mirno uživanje vlasništva.

21. Uzimajući u obzir činjenicu da se postupak kojemu se prigovara odnosio na imovinski spor između privatnih stranaka i da odluke domaćih sudova nisu bile očito nezakonite, proizvoljne ili očigledno nerazumne, proizlazi da je ovaj dio zahtjeva očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

¹ Približno 6.630,00 eura

ODLUKA SALONA GRADITELJ D.D. protiv HRVATSKE

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana
26. listopada 2023.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524